

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
kereskedésében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 20 K. — Fél évre 10 K. — Negyed évre 5 K.
Tanítóknek, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szer-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 16 kor. félévre 8 kor.
negyedévre 4 kor.

Megjelenik hetenként.

A torontáli installáció.

Dr. Steuer György torontáli főispánt e hó 4-én, kedden iktatják be új hivatalába.

Az installáció nagyszabásúnak, fényesnek ígérkezik. Temes-, Torontál- és Bács-megye sok ezer német gazdája meg fog jelenni, hogy kitörő lelkesedéssel tüntessen a mellett a férfi mellett, aki őket minden ügyükben támogatta, minden bajukban segítette, aki mindég büszkén vallotta és most is fenn hirdeti, hogy fajukhoz hiven ragaszkodik, minden törekvésében, küzdelmében rájuk támaszkodik. És nem politikai csoportokra osztva, hanem egységes tömegben fogják szeretetüket nyilvánítani a nép főispánja iránt.

De részt vesz a beiktatáson valamennyi politikai párt is. És nem lesz itt bántó pártpolitikai demonstráció, társadalombontó egyoldalú, elfoglalt kortesfelszólalás. A vármegye nagy érdekeinek tudatában minden szónok melegen fogja átérzeni azt a kölcsönös hajlandóságot, hogy a gondolatok kifejezésében, az érzelmeik megnyilvánulásában a lelkek harmoniáját biztosítsa. Erre vall az a körülmény, hogy a munkapárt nevében báró Tallián Béla, országos közéletünk kitűnősége, a 48-as párt megbízásából pedig dr. Várady Imre, a torontáli kormánytámogató pártok érdemes vezére üdvözli a főispánt.

Hogy dr. Steuer mit fog mondani programbeszédében, azt persze nem tudhatjuk. De amint az új főispánt ismerjük, valószínűnek tartjuk, hogy érinteni fogja az összes aktuális, nagy kérdéseket. De aligha a pártpolitika köznap elcsépelet hangján, hanem egyetemes országos érdekeket átfogó magasabb szempontokból.

Természetesnek találjuk, hogy a kormány politikájával azonosítja magát. Már csak azért is, mert a demokracia Steuer doktrínáján nem pártpolitikai jelszó, hanem állami közszükséglet, népboldogító hatékony eszköz. Az ő demokraciája egyenlő a hazafias törekvések megerősítésével és a nép érdekeinek előbbrevitelével.

Nyilatkozni fog alighanem a délvidék nemzetiségi kérdéseiről és különösen a németiség helyzetéről és arról a misszióról, melyet ennek a derék, hazafias népnek a közelet minden ágazatán be kell töltenie.

Nem fogja mellőzhetni a közigazgatási gépezetnek a háborús állapotban való működésének fontos dolgát sem. A közéletnek a hadviseléssel kapcsolatos kérdését is — mint legalaposabb szakértő — szintén szóvá kell tenni.

A helyi vonatkozású ügyekben aligha fog apró részletekbe bocsátkozni, mert hiszen ezekre máskor is alkalma nyílik.

Érdeklődéssel és nagy várakozással várjuk az új főispán politikai hitvallását.

— A bácsamegyei főispán a torontáli installáción. Dr. Steuer György torontáli főispán e hó 4-én tartandó beiktatására meghívta bácsamegyei kollegáját is. Dr. Balogh Ernő — mint értesülünk — részt vesz a beiktatáson, hacsak gátló körülmények föl nem merülnek.

— A torontáli főispán, dr. Steuer György e hó 2-án, vasárnap, sógora, dr. Marschall Ferenc földm. miniszteri fogalmazó társaságában Zombolyán át Nagybecskerekre utazik, hogy a beiktatásra vonatkozóan egynemely fontos természetű intézkedést közvetlenül megtegyen.

Rekvirálók panasza.

— Nyilatkozat. —

Tekintetes Szerkesztő Ur! Aiulított a maga és társai nevében tisztelettel kérem, méltóztatásuk alábbi panaszunknak becses lapjában helyet biztosítani.

Ugyanis megint a rekvirálásról szól a nóta s ugylátszik, hogy a végső akkordja csak az országgyűlésen, egy interpelláció alakjában fog végződni, mert az alsó hangokra eddig senki sem akar reagálni. — Uram! egy éve esőben, sárban, négy vízben kellett házalnunk, de eddig ezen kellemetlen és nehéz munkákért egy rozadás fillért se kaptunk. Megyei szabályrendelet értelmében pedig járna nekünk némi kis honorárium, mert minden métermázsza után egy koronát lenne köteles a H. T. az illetékes kezekbe felezetni, ami — tudomásunk szerint — már régen meg is történt, de hata Istennek a közigazgatás egyszerűségének, hozzánk ez ideig még nem jutott el. — Kérem: Mi az oka ennek? Igaz, hogy a kiutalás szelét már megérezte, és pedig olyan formában, hogy miután az összeget a szegény tanítók részére sokalják, hát jegyzői előterjesztésre így meg amugy felosztják, sőt egy jó részét hadi jótékony célra fordítják. Kérem másodsor: Jogos az, méltányos az? Vagy a helyi bizonyosoktól is levonnak egy jó részt a kik tiszser-nuszszor annyit kerestek mint mi? Végre mi tanítók megmutattuk már a háboru előtt és a háboru alatt is, hogy ha kell, ha a haza érdeke azt meg kívánja, úgy tudunk és akarunk is ingyen dolgozni, de ha munkánkért ígérnek valamit, úgy adják is meg azt, és pedig adják meg egészben, ahogyan annak idejére megállapították és ami legfőbb, adják meg azonnal, nem pedig egy év múlva.

Tiszakálmánfalva, 1917. aug. 25.

Balázs József

tanító, mint rekviráló közeg.

Ugylátszik, hogy itt az óbecsei eset ismétlődik, melynek járványszerű baját kiirtani ideje volna. Nem tűrhető tovább, hogy a rekviráló közegek a nekik törvény és igazság szerint járó, becsületes munkával megszolgált díjakért hónapokig, vagy talán évekig várjanak. De legkevésbé várhatnak a tanítók, akiknek a háboru nem jövedelmi löbbletet, hanem nyomorúságot hozott. Nem akarjuk hinni, hogy ebben a megbotránkoztató dologban akár a jegyzőnek avagy más közigazgatási tisztviselőnek része volna. A hiba a Hadi-termény Részvénnytársaságnál van, mely ebben a viszonylatban már sok hibát követett el. Az esetre felhívjuk az aispán ur figyelmét, aki ily természetű panaszokat közmegelégedésre elintézt már. A szerk.

Steuer főispán szülőfalujához.

Hogy dr. Steuer György főispán mennyire ragaszkodik a bácskai rögöz, melyből fényes pályafutása sarjadt, hogy milyen nagyon szereti szülőfaluját és annak derék, hazafias népét, tet-szetősen jellemzi, az a levél, melyben a községet installációjára meghívta.

A torontáli főispánnak ez a levél így szól: Tekintetes Községi Előjáróság, Palona!

Ő császári és apostoli királyi Felsőeg Torontálvármegye főispánjává kinevezni kegyeskedett. A vármegye kormányzatát 1917. évi augusztus hó 24-én átvettem és a főispáni beiktatás 1917. évi szeptember hó 4-én fog megtörténni.

Minthogy Palona község szeretett szülőfaló-
dem, melyhez rokonok, barátok és tisztelők, az
egész lakosság nagybecskülésének őszinte érzel-
mel, pályafutásomnak legnehezebb küzdelmei, de
sok meleg szeretet és édes örömm, felejtethet-
len gyermekkoromnak összes kellemes emlékei
füznek és a dolgozó embereket nyugalomra kisérő
esendes esti harangszó is szülőföldemet állandóan
emlékezetembe idézi; tiszteletteljesen meghívom
Palona községet főispáni beiktatásomra, legyen
tanuja pályafutásom további folytatásának és nyer-
jen erős biztosítékot arra, hogy büszke szülőfölte
továbbra is, még nagyobb erővel és lelkesedés-
sel állandóan a falusi nép, a szenvedő embertár-
sak és az édes magyar haza szolgálatában áll.

Maradtam hazafias üdvözléttel!

Budapest, 1917. évi auguszt. 25.

Dr. Steuer György
főispán.

Katonaünnep Moholon.

Mohol, aug. 30. (Saját tudósítónktól.) A
es. és kir. 86. gyalogezred tisztikarának kiren-
deitése augusztus 26-án tartotta meg Moholon
a katonanapot az elesett katonák özvegyei és
árvái segélyalapja javára.

A kiküldöttek augusztus 25-én este érke-
tek külön vonaton községünkbe, s harsogó
zeneszóval vonultak be a vasuti állomásról, hol
a község képviselőiben Trenka István jegyző
fogadta őket. Másnap, vasárnap délelőtti zene-
szóval járták be községünk utcáit s megindult a
nemes célra a gyűjtés.

Délelőtti isteni tisztelet után — amely alatt
Michler Ferenc esperesplebános a föle megszo-
kott ékeszsóval buzditotta híveit az adako-
zásra, — Tischer százados tartott a lakossághoz
könyvekig megható beszédet.

Délután 2 órakor a városkertben kezdetét
vette a népnepély, s az emlékek elárúsítása.

A nemes célra 4300 korona folyt be.

Az egész ünnepély rendezője és mozgatója
Trenka István jegyző volt, ki már az előintézké-
dések megtételénél kimutatta nemes jószívűségét
s a megerkezéstől az eltávozásig a jelenvolt
tisztiket vendégekkül látta, s költséget nem saj-
náva, igyekezett, hogy azok a legénységgel
együtt jól érezzék magukat s semmiben hiányt
ne szenvedjenek.

Kivüle az uri hölgyek is sokat fáradoztak
a sikerért.

— A főispáni titkári állás. Dr. Steuer
György főispán, amikor legutóbb Nagybecskere-
ken volt, magához kérte dr. Horváth Kálmán
vm. tb. főjegyzőt, akinek tudomására adta, hogy
a főispáni titkári teendőket őt bizza meg. Az új
főispáni titkár, aki a tisztviselői karnak egyik
legkiválóbb tagja, nyomban megkezdte működés-
ét és azóta naponta telefonon és express levél-
ben referál új főnököknek Dr. Horváth mint köz-
ségi segédjegyző kezdte pályafutását. Vasszor-
galmával jegyzői oklevelet, jogtudományi dok-
torátust és bírói vizsgát szerzett.

A sajtó Steuerról.

A »Torontál« című újság egy kis tájékozat-
lansággal azt írta, hogy dr. Steuer főispán eddigi
községreplése ismeretlen. Hogy mennyire ismer-
telen, jelöljük a főispánra vonatkozó néhány
lapvéleményt:

A Köztelek írja: Steuer György dr.-t, a
honvédelmi miniszterium osztálytanácsosát, a ki-
rály Torontál vármegye főispánjává nevezte ki. Ez
a kinevezés az agráriábor egy jeles munkásának
jól megérdemelt kitüntetése, mert Steuer dr. már
a Délvidéken, mint a Délvidéki Földművelők Gaz-
dasági egyesületének alelnöke, a gazdák szer-
vezkedési munkájából derekasan kivette a részét.
Hivatalában szorosán veti hivatásán túl behatóan
érdeklődött mindig a mezőgazdasági ügyek iránt
és kereste a honvédelmi miniszterium és a mat

gyar mezőgazdaság közötti szorosabb érdekkapcsolatokat. A »Köztelek« lap hasábjain már 1909 és a következő években jelentek meg országszerte érdeklődést keltő cikkek a katonaság aratás idejére való szabadságoltságról, a tartalékosok családtagjainak segélyezéséről, a katonák elidegenedéséről a falutól stb. melyek rámutattak a katonaság és a mezőgazdaság közötti okvetlen szükségesség kapcsolat létesítésének fontosságára. Hogy a honvédelmi miniszteriumban külön mezőgazdasági osztály létesült, az jórészt Steuer György dr. évek során át tartó ily irányú működésének köszönhető és mi sem volt természetesebb, mint hogy ennek az osztálynak ő lett egyik legbuzgóbb vezető munkása. Az új torontáli főispán munkájára és a mezőgazdaság érdekében kifejtett munkásságára visszatérve, bizalommal várjuk tőle az agrárérdekek további védelmét Torontál vármegyében és Steuer dr. t. kitüntetésnek beillő kinevezése alkalmával a magyar gazdátársadalm nevében is üdvözöljük.

A Magyar Gazdaszövetség véleménye: A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy a király a belügyminiszter előterjesztésére Torontál vármegye főispánjává Steuer György dr. honvédelmi miniszteri osztálytanácsost nevezte ki. Örömmel vesszük ezt a kinevezést, mert az új főispán vérbeli agrárius, aki a közéleti munkásságának egész folyamán őszinte lelkesedéssel karolta fel a magyar föld és a földmivelő gazdák jogos törekvéseit. Mint lapunk rovatvezetője igazgató-választmányunk tagja évek óta a legszorosabb összeköttetésben működött az agrárszervezőmozgalomban a Magyar Gazdaszövetséggel. Jórészt az ő kitartó munkásságának köszönhető, hogy a honvédelmi miniszteriumban külön mezőgazdasági osztályt szerveztek, melynek élére dr. Steuer állították. Ezen a helyen is lelkiismeretesen képviselte a mezőgazdaság vitális érdekeit s része volt abban, hogy a honvédelmi miniszteriumban sőt a wieni közös katonai ankéteken is utat tört magának az a kölfogás, hogy a földmivelés első rangú hadművelet. A Magyar Gazdaszövetség mozgalmain kívül az agrárszerveződések gyakorlati munkájának mutakozott be a délvideki kisgazdák körében is, ahol a délvideki Földmivelők Gazdasági Egyesületének alelnöke ma is. A főispáni székbe is magával vitte a lelkesedését az agrárszerveződések s hiszünk, hogy Torontál vármegyében csakhamar tetek mezejére lép, hogy az agrárszerveződések diadalra jusson.

A Bajai Hírlap írja: A király, mint a hivatalos lap vasárnapi száma közli, dr. Steuer György miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt Torontál vármegye főispánjává nevezte ki. Az új főispán, aki nemrégén kapta a királytól a miniszteri osztálytanácsosi címet és jellegét, Pető Lajos kollégánk kitűnő szerkesztése miatt megjelenő »Bácsmegye« nek kiváló munkatársa, az ország, különösen Dél-magyarország kulturális és gazdasági viszonyait alapos ismerője; díszes, új közjogi állásának elfoglalásával a szomszédos vármegye avatott irányítót és a mai súlyos helyzetben reá termelt vezért nyer.

Az elismerés mély hangján ír a tomesvári *Frelmüthige*, a nagybecskereki *Südöngarische Rundschau*, a *Torontáli Hírlap*, a *Magyar Közigazgatási és még sok más ujság.*

HIREK.

A hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyeremények jegyzése. A közgazdasági Irodalom rég elfogadta a léteit, hogy a nyereménykönyv a modern játékszenvedély biztosító szelvény. És éppen a *Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete* által most kibocsátandó, hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereménykönyvönre vonatkozó törvényjavaslat indoklásában találóan hangsúlyozhatta Grátz Gusztáv dr. pénzügyminiszter, hogy »hasznos dolgot cselekszünk«, ha a játékszenvedélyt »hadsegítési és népjóléti célokra használjuk ki.« Hogy egy »axiómáival éljünk«, a játékszenvedély nemesítésére kell törekedni.

Ha már számolni kell e szenvedéllyel, igyekeznünk kell azt a köz javára helyes mederbe terelni. Az 1917. évi XII. t. c. alapján a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete által kibocsátott 1.200.000 darab egyenként 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő nyereménykönyvből álló kölesön készpénz eredménye hadsegítési és népjóléti célokra szolgál: a Vörös Kereszten kívül a hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztii özvegyek és árvaik segélyezésére létesített »Szurmay Sándor alap« gyarapítására a m. kir. Honvédelmi Miniszternek, valamint az ipari- és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesít-

tendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik.

A lapunk mai számában közölt prospektus részletező felvilágosítást nyújt ez új és bizonyára népszerűvé váló nyereménykönyv jegyzésének módjáról, a tizenegyszer egy egymillió korond, tizenkilencszer félmillió korond és többször száz ezer korond, évek hosszú soraán át rendszeresen kifizetendő nyeremények hosszú soraátáról; jelzi továbbá, hogy az alábbi határidő 1917. szeptember 10—15 közt lesz, közli a jegyzési helyeket, majd végül bejelenti, hogy miután a sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. állampénztárnál készpénzben befizettetett, a m. kir. pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállalt a sorsolási terv szerinti való nyereményösszegek kifizetésére. Az összes nyereménykönyvek a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

Steuer főispán bucsuja Szurmay minisztertől. Dr. Steuer György torontáli főispán e hó 1. én szombaton bucsulogatást tett báró Szurmay honvédelmi miniszternek. A miniszter, aki mindég különös jóindulattal viseltetett Steuer iránt, meglehetően melegséggel bucsuzott egyik legjobb tisztviselőjétől.

Házasságok Pfeiffer Juliskát, Pfeiffer Pál bajmoki tekintélyes vaskereskedő leánvát eljegyezte Greguricevics Ferenc cs. és kir. főhadnagy.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A honvédelmi miniszterium a torontáli beiktatáson. A honvédelmi miniszterium tisztviselői közül — mint halljuk — többen letartoznak dr. Steuer beiktatására. Ott lesz Farhas Imre min. titkár, az országos bíró poeta is.

Hősi halál. Öbölös János hadnagy a harctéren fejlődés következtében hősi halált halt. Az elhunytban Öbölös Ignác moholi ipariskolai igazgatótanító a fiát gyászolja. A közkedvelt ifjú korai elhunytát mindenki szívből sajnálja. A mélyen sujtott család iránt általános a részvétel.

A r. k. papság köréből. Nacs Lajos szabadkai kórházi lelkész és hitoktató Szabadka az. Terézbe káplánnak küldetett. Szommer Károly monostorszei káplán szabadkai kórházi lelkész és hitoktató lett. Szvoboda Lajos ugyanott hitoktatóvá kinevezetett. Kápláni minőségben áthelyeztetett: Bertron Ferenc Csonoplyáról Monostorszege, Ivánovics András Bajmokról Csonoplyára, Ternay György horgosi káplán katonai szolgálatra behivatott, Horgosra ideiglenesen Lencsér Péter magyarkanizsai káplán küldött.

A Bácsmegye a torontáli főispáni beiktatáson. Dr. Steuer György személyesen meghívta a »Bácsmegye« szerkesztőségét a főispáni installációjára. Lapunk a beiktatáson képviselteti magát.

Kitüntetett és előléptetett katonatisztek. A katonai érdemkereszt 3 osztályát kapta a hadéki tiszttel Tischer Lajos 23. gy. ebeli őrnagy. Az érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján, a kardokkal Peutsy Zsigmond ő-os tart. zászlós. Főhadnagyk lettek: Laták János, Vojnics Tuncica István 86 os, Pethő István Polczér Kálmán, Lollok Sándor, Kies József 23 as, Tordai László és Doppler Róbert 6 os hadnagyk. Hadnagyk lettek: Cséry Miklós, Kamionkai Szemző Imre, Homai Gyula, árkosi Benkő Miklós, bajnai báró Vojnics Miklós és Sántha György a 4. honvéd huszároknál Pratschler Győző a 6. honvédéknél. Századosok lettek: Darvas István és Krausz Sándor a 86 gyalogezredben. — Főhadnagyk: Mike Ernő a 86. és Propeltic Ferenc, Schwarc Elemér a 23. gyalogezredben. — Hadnagyk lett-k a következő zászlósok: Guttmann Mór, Zsátkó Gyula, Fischer Vilmos, Rózsa István, Bajszár János, Künsztler Kálmán, Czabaffy Rezső, Szabó Miklós, Tyákits András, Fischer Miksa, Keppel László, Kovács István, Ornál Antal, Vidákovics M. Péter, Nikolajevich Demeter, Marx Vendel, Kubányi József, Rózsa István és Szvoboda János a 6. honvéd gyalogezredben. Főhadnagyk lettek: Szabó Béla, Barabás Béla, Balogh Gábor, Szenn Menyhért, Krauser Adolf, Letovác Sándor, Nádudvari János, Mack István, Sznomák László, Szeredai Ernő, Ürményi Gyula, Vass Károly, Lenhardt János, Bulyovcsics István, Mucsy Imre a 86. és Simon László, Schneider Rikárd, Győző Lajos, Effenberger Antal, Farkas Zoltán, Takács Sándor, Manczel Lajos, Kell Vilmos a 23. gyalogezredben. Strasser Jenő és Faragó István a 8. husz. ezredben. Századosok: Szlaveticki gr. Orsich Nándor és Dömeházai Spányik Marió a 8. huszárezredben.

A mélykúti és katymári jegyzői állások betöltése. Alföldi Oéza mélykúti jegyző nagytoku betegsége miatt nyugalmába vonult, Antanits József pedig kénytelen volt állását elhagyni. Eme megüresedett két állásra Koller Oszkár bacsalmási főszolgabíró lapunk mai számában hirdet pályázatot.

Rohitsch—Sauerbrunn fűrdőből írja ottan tartózkodó munkatársunk, hogy Rohitschban az élelmi cikkek ára terem oly különbség van a magyarországi árakkal szemben, amely méltán meglepetést és feltűnést kelthet a fejtel-mézzel folyó kánaánban, de különösen Bácsmegyében. Míg akármelyik magyar vidéki város vendéglőjében 10—12 koronán alul jó ízű ételkek nem ebsédhet meg az ember, addig ebben a világ-fűrdőben (Hotel Post) 5—6 koronáért három fogásos kifogástalan ebédet kapnak, pedána, tiszta kiszolgálással. A hus, a tojás, a kenyér stb. összehasonlíthatatlan olcsóbb, mint odahaza. Pedig a fűrdőszeton alatt ez az alsóházorországi erdős hegyek egyik völgykattanában elterülő mesés szépségű, sétányokkal és kiránduló helyekkel körülvett fűrdő, mely az emésztő szervekre ható eliamert vizéről, elsőrendű mester-séges szénasav fűrdőről és minden elképzelhető modern orvosi gyógytényezőjéről világszerte ismeretes, állandóan zsúfolt. A mesés igazgatást bizonyítja például azon körülmény, hogy az igazgatóság mindenféle kérés nélkül az augusztus 21-én kezdődő utószetonban sem a »háborus konjunkturákat«, sem a fűrdő látogatótságot egy cseppelt sem használta ki és a kedvezményes szabadságát mindenki nézve léptette életbe. Ezek az árak az amugy sem magas normális árakkal szemben 30%-nyi csökkenést mutatnak. A fűrdő és az üdülő körönység szórakoztatásáról még most is gondoskodnak. Naponta háromszor koncert, sűrűn rendezett tombolajátékok és az olykor leránduló jól szervezett grázi operette-társulat vendégjátékai tessék vigá és tarkává az életet Esőben, amely mostanában ugyancsak ritka a verőfényes Rohitschban, a ha'almas, márványoszlopos, díszes és fényes »Kursalon«-ban gyűlekeznek a vendégek, akiknek legnagyobb részére Magyarországból való és akik gyakran tünetésszámba menő tapsokkal jutalmazták a koncertező zenekar »Hymnus«-át »Szózat«-át és »Rákóczi induló«-ját. A fűrdő alapos képzettségű orvosokban sem szenved hiányt. A magyarok nagy előszeretettel és bizalommal keresik fel bajaikkal a kiváló belgyógyászt dr. Simonits József, egészségügyi tanácsos-fűrdőfőorvost. (N. Á)

Gotthárd gyógyszer. Meghízható helyről kapjuk a következő sorokat: Gotthárd Sámuel palánkai nyugalmazott evangélikus tanító nem fedezett fel semmiféle olyan gyógyszert, mely a rák, a fűrdővész vagy fekélyes sebek, avagy bármilyen más baj gyógyítására alkalmas lenne. Nehogy tehát a szalmazáiba is kapaszkodó szenvedők ennek a valótlán hirteltesnek felbujának, arra tán még pénzt is és időt pazaroljanak, és magukat keserű csalatkozásnak tegyék ki, és egész éjszakák eselleg kockázassák és veszélyeztessék is, szolgáljon tudomásul, hogy nevezett tanító »felfedezése« abból áll, hogy a köznép által 65 idők óta házi szernek használt kövi rózsát s ill. abból kivont olajat jelentette ki mindent gyógyító, rögtön ható univerzális gyógyszernek. Folyamodására a miniszterium tényleg elrendelte »gyógyszerének« vegyi és orvosi megvizsgálását. Az ezzel megbízott dr. Dembits Sándor palánkai járásorvos és Handl Imre vegyész palánkai gyógyszerész mint szakértők az általuk megejtett megvizsgálás alapján most a miniszteriumnak bejelentették, hogy Gotthárd Sámuel szerének gyógyhatása nincsen. — Aki beteg, csak ezután is forduljon orvoshoz és ne reklámot csapó kontárkodó kuruzsálókhoz, akik a bajt csak fokozhatják, s nem a szenvedőkön, hanem önmagukon akarnak segíteni.

Főlobbant puskapor. Moholon — mint levelezőnk írja — Konyovity Iván gör. keleti papnövendék, Konyovity György moholi gör. kel. esperes fia, a mult vadászati évadról maradt puskaport akarta kipróbálni. Egy keveset a földre öntött, hogy meggyujtsa. A dobozt pedig a maradék porral kissé távolabb tette. Amint a próbára kitétt puskaport meggyujtotta, az égő gyufát véletlenül a dobozba találta dobni, mely fellobbant és az egész puskaport a papnövendék arcába hányta, azt össze égette. Komolyabb baj nam történt.

A Tiszába fullt. Szokola Pál 16 éves moholi ifju — mint levelezőnk írja — augusztus 28-án fűrdés közben a Tiszába fullt.

Tűz Moholon. Moholon — mint levelezőnk írja — Nagy Ferenc József szállásán tűz támadt, melynek sok gubona és egyéb vetemény, valamint egy cséplőgép és számos gazdasági eszköz esett martalékul. A kár meghaladja a 27.000 koronát.

Lepések. A mohell szállásokon — mint levelezőnk írja — Nagy Ferenc József kárán ismeretlen feltételek egy kettős vas szántó ekét, 300 korona értékben, — öv. Szántó Antalmé szállásáról 2 drb. hámet és egy kettős gyepelőt 800 korona értékben slloptak. A nyomezés folyamatban van.

Szerkesztői üzenetek.

H. N. Zenta. Néhány nap mulva elintézzük. Bácsborsód. A napokban intézkedünk. T. R., Topolya. Köszönjük. De már nem lehet. H., Nagykikinda. Tévdeésből történt. Tudjuk, hogy H. már nem főszolgabíró. B. M., Zombor. Levelünkre választ kérünk. Többeknek. Levelökre a választ a legközelebbi számban adjuk meg.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

Mézet minden mennyiségben veszek. — Ugy pergettettem, mint csurgatottat, vagy sonkolyosat, ugyszintén viaszot is. **Kiss Pál** méz és viasz kereskedése **Budapest, Wesselényi-utca 1.** 10—2

Nevelői állást keres előkelő családnál nyugdíjazott róm. kath. fiatal pap. Cim: **Koleszár Andor** káplán, **Óboose** 3—2

Nyomdát keresek. Jól felszerelt nyomdát veszek. Ajánlatokat kérek H. T. jeligére a »Bácsmege« kiadóhivatalába (Budapest, Teréz-körút 2) 3—2

Lexicont veszek, Pallast vagy Révait. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek. 3—2

Olcsó pénzt 575—6% kamattal gyorsan közvetíti ifj. Thalhelmer Lajos bankbizományos, a torzasi Takarékpénztár titkára **Torzán.**

Eladó szőlő az ideai természettel vagy külön-külön.

Bajai (Bácsmege) vasuti állomástól 15 percnnyire, hajó állomástól 20 percnnyire, **kiváló csemege és borszőllő** fajtákkal betelepített kiténő karban levő **10 magyar hold homoki szőlő,** kényelmes uri lak, rajta külön vincellér ház, kedvező árban **eladó.** Tudakozódní lehet a helyszínen **özv. Dr. Mikosevich Kanutné**nál **Baja, szőlő.** 2—2

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó **Málykut** községben nyugdíjazás folytán ársedésben levő községi **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy kedden felszerelt kérvényeiket f. évi **szept. hó 15-ig** hivatalomba nyújtsák be.

- Ezen állás javadalmazása a következő:
1. Kézpénz fizetés 870 kor. 64 fillér.
  2. Árvpénztár kezeléséért 300 kor.
  3. Nyolc öl kemény táfifa.
  4. Tizenkét kocsi széna.
  5. 25550/1600 hold szántó, és 900 □-öl he-reföld és 11333/16000 hold felosztott járásföld haszonélvezete, amely földek után az adót a jegyző tartozik fizetni.
  6. Lakás természetben és a magánmunkálatokért szabályrendellettig szedhető díjak.
- Bácsalmás. 1917. aug. 19.

Koller Oszkár, főszolgabíró.

Eladó birtok. 017 magyar holdas birtok **eladó** Nagyvárad köz-életben. A a élő és holt felszereléssel együtt 500.000 (öt száz ezer) korona. Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad. — Címe: **Schillinger Mór Fugyivásárhely, Biharmegye.** 3—1

Prospektus.

Az 1917. évi XII. t. c. alapján **A Magyar Szent Korona Országának Vörös-Kereszt Egylete** által kibocsájtott

hadsegítési és népjóléti czélokra szolgáló

1200,000 darab, egyenkint 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő

adó, bélyeg és illetékmentes nyereménykötvényt bocsátunk aláírásra.

1. Ezen nyereménykölcson készpénzerménye hadsegítési czélokra a Magyar Szent Korona Országának Vörös-Kereszt Egyletének, hadigondozás czéljaira az Országos Hadigondoró Hivatalnak, a rokksai honvédszettek, liszti özvegyek és árvaik segélyezésére létesített »Szurmay Sándor alap« gyarapítására a m. kir. honvédelmi miniszternek, az ipari és kereskedelmi alkalmazotknak a idővész elieni védelmére létesítendő intézmények czéljaira az Országos Munkás-betegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költéségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik.

2. Minthát a tuloldali sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. központi állampénztárnál készpénzben befizettetett, a m. kir. Pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében felületlen kötelezettséget vállalt a tuloldali sorsolási terv szerinti sorsolások alapján teljesítendő fizetésekre nézve. A sorsolások közzegjegyző jelenlétében ugyasott történnék, a hol a magyar államadósság sorsolás alá eső értékei sorsoltatnak.

3. Tuloldali sorsolási terv szerint az első sorsolás esztendőben

11 esetben	1.000.000	koronás
10	500 000	»
9	300 000	»
9	200 000	»
34	100 000	»
20	50,000	»

nyeremények vannak azontul minden húzásnál a főnyeremények 450 000, 300 000, 200 000, 100 000, 20 000 koronát tesznek ki.

Az összes nyereménykötvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

A nyereménykölcson kötvényei 120,000 sorozatba vannak beosztva, minden sorozat tíz nyereménykötvényt foglal magában. Tíz nyereménykötvény megszerzése által tehát egy egész sorozatra eső nyeremények biztosíthatók.

A nyereményeket, valamint a törlesztési összeget a m. kir. központi állampénztár fizeti ki.

4. Alírási ár darabonként 52 korona.

5. Alírási határidő: 1917. szeptember 10—szeptember 15.

6. Alíráásokat ezen időn belül a hivatalos órák alatt elfogadják:

az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe,

a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Budai Általános Takarékpénztár R-T.

a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson-Részvénytársaság,

a Budapest—Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,

az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár,

az Első Magyar Iparbank,

a Fővárosi Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Hazai Bank Részvénytársaság,

a »Hermes« Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Hungária Bank Részvénytársaság,

a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete,

a Kőbányai Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság,

a Központi Váltóüzlet Részvénytársaság,

a Magyar Agrár- és Járadekbank Részvénytársaság,

a Magyar Általános Hitelbank,

a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság,

a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság,

a Magyar Cseh Iparbank Részvénytársaság,

a Magyar Fakereskedők Hitelintézete Részvénytársaság,

A Magyar Földhitelintézet,

a Magyar Jelzálog Hitelbank,

a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság,

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank,

a Magyar Országos Központi Takarékpénztár,

a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja, mint Részvénytársaság,

a »Mercur« Váltóüzleti Részvénytársaság,

a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság,

a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság,

az Országos Iparbank Részvénytársaság,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és

a Wiener Bank Verein magyarországi fióktelepe,

budapesti intézetek és ezeknek összes budapesti és vidéki fiókjai, valamint

az Első Horvát Takarékpénztár,

a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság,

a Horvát Leszámitoló Bank

zagrebi intézetek, továbbá

a Privilegirte Landesbank für Bosnien und Herzegovina és

a Privilegirte Agrar und Kommerzial-Bank für Bosnien und Herzegovina című sarajevói intézetek.

7. Minden jegyzett sorsjegy után a jegyzőfél részéről 15 korona óvadék teendő le készpénzben vagy megfelelő összegű értékpapirokban, mely biztosíték a jegyzésre esett sorsjegyek elszámolása alkalmával beszámíttatik, illetve visszaváltatik.

Az egyes bejelentések az aláírás összerendmenyéhez képest fognak tekintetbe vétetni, az elszámolás szerint fizetendő összeg legkésőbb szeptember 25 ikéig kirgnyenlítendő.

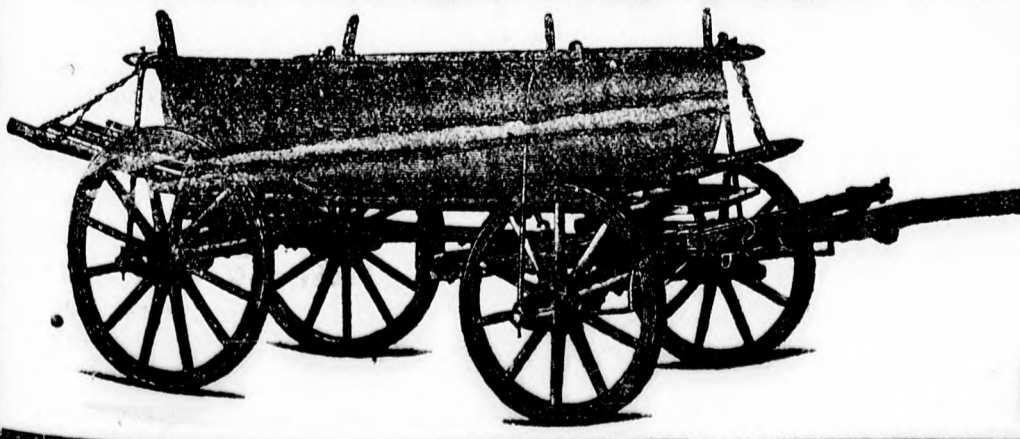
Jegyzések tíz darabig, valamint tíz darabot meghaladó oly jegyzések, melyekre eső nyereménykötvények hat óra zároltatnak, elsősorban fognak figyelemben részesíttetni.

8. A sorsjegyek a budapesti ár- és értékfőzsde hivatalos árjegyző lapjában jegyezetténi fognak.

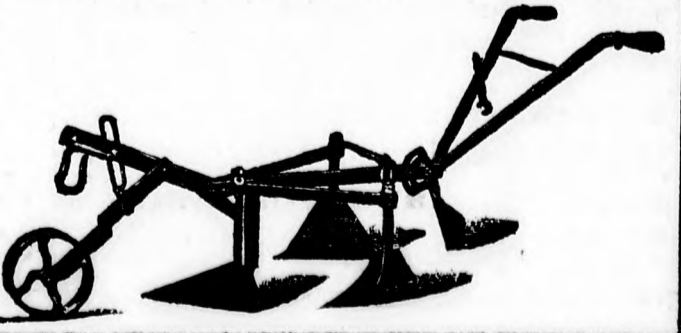
Budapest, 1917. szeptember hó 1.

Hazai Bank Részvénytársaság, »Hermes« Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Magyar Általános Hitelbank, Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Debreczeni mezőgazdasági gépgyár r.-t. Gyártelep és iroda: Vargakert Délisor 19.

Ajánlja: Tolórendszerű Hortobágy-Drill-kanalas rendszerű Hazai-Drill-műtrágyaszóróval kombinált Napoleon-Drill-vetőgépeit, (mely sorba vet és sorba trágyáz). Gazdasági szekereit, szénagyűjtőt, továbbá egytetemes acélekéket, S. V. jegyű 2, 3 és 4 tagu boronákat

Szíveskedjék árajánlatot kérni.

Bajai nyilvánossági joggal felr. egy éves nőt kereskedelmi szaktanfolyam

Felvételnek, kik a négy polgári leányosztályt elvégezték. — Azon 16 éven felüli nők, kik a 4 polgári leányosztályt nem végezték, felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel.

Vidéki tanulók elhelyezéséről az igazgatóság gondoskodik.

Belratkozás augusztus hónap bármely napján d. u. 2—4-ig.

ROTSCHILD ZSIGMONDNÉ, igazgató.

4518. sz.—1917.

Pályázati hirdetmény.

Bácsbodrog vmegye bácsalmási járásához tartozó **Katymár** községben üresedésben levő **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket f. évi szept. hó 15-ig hivatalomba nyújtsák be. Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben a községi pénztárból felvehető 1022 kor. 40 fill. készpénz fizetés.

2. Urbéri jellegű 20^{1252/1600} hold szántó-föld, 1200 ööl telepített szőlő és 1^{801/16000} hold legelő illetmény haszonélvezete.

3. Szabad lakás a 603 ö. i. szu. házban, melyhez 870 ööl kert tartozik.

4. Természetben kiszolgáltatandó 6 ööl kemény tűzifa.

5. A magánmunkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.

Bácsalmás, 1917. augusztus 19.

Koller Oszkár,
főszolgabíró.

2—1

Jótállás

a biztos eredményért.
Törvényesen védve.

REITTER OSZKÁR
nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert. — **1 doboz ára 3 K** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismertető prospektust, melyben leván írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár, egyedi elárúsítója a Torontáli Agrár-bank R. T. Nagybecskereken.

Szabadkán nagy lakást és raktárt keresek.
Nyomda, iroda és magánlakás részére Szabadkán, a város központján nagy helyiséget keresek.
Ajánlatokat a „Bácsmege” kiadóhivatala (Bpest, Teréz körút 2.) címére kérek.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN. ALAPITTATOTT 1876**

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

I. r. szoba-festés I Müncheni szakiskolát és színvagyészeti technikát Szabadkézi festészet!

végzett, nagy gyakorlattal bíró művezető — közreműködése és irányítása mellett —

FODOR és ERDÉLYI ujvidéki szobafestők

elvállalnak szakmájukba vágó mindennemű munkát, a vidéken is legszolidabb kivitelben.

Cim: Ujvidék, Petőfi-utca 45 szám.

10—10

Vizmentes ponyva-kölcsönzés, Gabonaszák kölcsönzés

a legmérsékeltetebb kölcsöndíjak mellett

Faludi és Elek

cégnél, Budapest, V.

kerület, Nagykorona-utca 22.

Telefon 82-37 és 175-80.

Sürgöncim: Segel.

Raab Károly hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy **zongorarakartárát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. — Zongorák javítása és hangolása.

Burmann Sándor UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskamives hites szakértő.

Telefon interurban 347.

Kitüntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt raktáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Walsporthoz minden cikk raktáron Régi fegyvereket cserébe veszek Minden javítást olcsón és gyorsan végezek.

Összes töltenyek — küll dík is, — valamint puskaporok raktáron. Arjegyzőseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Nem török!
Nem szakad!
Nem reped!

a löszerszám, hanem tartós lesz, ha

BELLKA-SZERSZÁMKENŐCSOT

használat. — Számos elismerőlevél a gazdák és uradalomok részéről. 1 doboz ára 5 K, 2 doboznál portómentes küldéssel.

Gyógyszerészeti ipar és mezőgazdasági vegyi-
termékek laboratoriuma,
RUM, (Vas m.)